

gospodarske, obertniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta 1 fl. 80 kr., za četrtletja 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 10 kr., za četrt leta 1 fl. 5 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 28. decembra 1859.

Repo za živino čez zimo hraniti.

Letos, ko je bilo tako suho poletje, je gotovo vsak kmetovavec popolnoma se prepričal, kako potrebna je repa za živinsko pičo. Repa se je zadnje tedne, ko je bil dež presuho zemljo zopet dobro pomočil, tako popravila, in vso poprejšno rast tako dohitela, da je je povsod, kjer je bila prav vsejana, na kupe bilo, in bo za živinsko klajo kmetovavcom kaj veliko odlegla.

V moji okolici so se kmetje pridelovanja repe sploh že lani in predlanskem tako poprijeli in so je toliko pridelali, da so je imeli za živino do velike noči. Ker so se tedaj kmetje prepričali, koliko repa pozimi za živinsko klajo zdá, in koliko druge klaje prihranijo, če živini repe pokladajo, je moji bližnji sosedje pretečeno poletje niso več ne le sejali, temuč tudi z večjo skerbjo jo obdelovali. Le škoda, da se jim je lansko zimo veliko repe spridilo, ker so jo le po kletih in drugih hramih hranili.

Zato so me o poslednjih časih tako pogostoma za svet popraševali: kako naj bi ravnali, da bi repo čez zimo ohranili in da bi se jim je veliko ne spridilo? Lani je bila tožba tudi v drugih krajih, ne samo pri nas, da kmetovavcom veliko repe pognjuje; jez sem jo po svoji navadi ohranil zdravo in dobro do spomladi.

Morebiti marsikteremu ustrezem, ako očitno na znanje dam, kako jez repo spravljam in kje jo hranim, da mi čez zimo dobra ostane.

Najpred moram povedati, da je ne hranujem rad v kletih in drugih hramih, ker repa v takih shrambah rada preperi in zatuhla postane, ob enem se je pa tudi veliko vsuši in ovéne.

Moj pridelek vsako leto znaša okoli 100 voz repe. Če bi jo mogel tako spraviti, kakor pri nas navadno krompir spravljajo, bi šlo delo res bolj ročno spod rok in bi včasih tudi manj stroškov prizadjalo. Toda v letih, ki se tako malo slame pridelala kakor se je je v nekterih krajih lani pridelalo, bi pokrivanje repe s slamo prevelike stroške prizadjalo, in pri takem pokrivanji bi se tudi lahko pripetilo, da bi se repa na kupu pod slamo sparila in gnjiti pričela.

Jez repo tako-le hranim: Skopati dam kakih 10 vatlov dolg, dva vatla širok in vatel globok graben. Ko je graben gotov, začnem prec va-nj repo voziti. Repo pokladate dve ženski na duo grabna tako, da pride repa poleg repe, pa tako, da se ena druge ne dotikuje. Ko je na to vižo en voz repe na dnu vložen, se zasuje s čisto in rahlo zemljo tako, da se tudi prazne votline med repo z zemljo napolnijo. Je prvi sklad popolnoma napravljen, se napravi drugi, kateri se ravno tako dela kakor prvi. Če je pa graben že vës poln repe, se začnejo zgornji skladi proti slemenu nategovati, tako, da je repa zgorej kakor v greben naložena.

Ko je enkrat greben dokončan, se okrog kupa graben napravi tako globok, da se mokrota od zvonaj odvráča. Perst, kar je je ostalo od grabna, v kterega se je repa shranila, in kar je je od strauskega grabna ostalo, se od vseh krajev na kup nameče, tako da je kup za komolec z zemljo pokrit.

Tako ostane vse pri miru, dokler mraz ne pritisne, ko je treba jamo od vseh strani z zemljo zakidati; verh grebena zná pa še zmeraj prost ostati, ker se proti verhu vedno dovelj gorkote snuje. Če je pa mraz tako hud, da se ne dá s palico greben predreti, bo prav, če se tudi on z gnojem pokrije.

Če se repe za potrebo, kakor je zima, za osem ali štirinajst dni iz jame vzame, ostane do zadnjega pečlja še pozno spomladi dobra in frišna kakor v jeseni. Če je ta ali una vendar le gnjila ali puhla postala, ni mogla gnjilobe ali puhlobe dalje širiti, ker je bila ločena od vse druge.

Tako piše gosp. fajmošter W. Fišer v českih „hosp. Novinah“.

Novica.

* Za prešiče, kar se jih iz Srbije v naše cesarstvo pripelje, se plača Serbom vsako leto blizo 10 milijonov goldinarjev srebra. Deželno poglavarstvo na Ogerskem je zastran tega sklenilo podučne pisma med ogersko ljudstvo razpošiljati, da bi se z večjim pridom svinjske reje poprijelo; kmetijskim društvom je pa ukazalo, naj čujejo, da se bodo omenjeni nauki povsod spolnovali in svinjska reja s časom na višji stopnjo povzdignila, da ne bo treba toliko denarja v ptuje kraje za blago pošiljati, ki bi se lahko domá zredilo.

Ozir na pretečeno leto.

Kje je na Krajskem letos toča bila in koliko je pobila?

Polju letos toča ni toliko škode prizadjala kakor lani. Namesto toče pa je druga nadloga, zlasti po Notranjskem in Dolenskem kmetije zadela, namreč červ, ki ga je kebrovo leto v toliki obilnosti zaredilo, da je v nekterih krajih veliko več škodoval kot najhuja toča.

Kakor lani so tudi letos blagovolili prečastiti gospod deželni poglavar kmetijski družbi podati natančen popis krajev, ki jih je toča pobila. Taki popisi imajo zastran vremenstva mnogo podučnega v sebi, ako se nabirajo od več let zaporedoma, in utegnejo biti dobra podlaga za marsikaj, ako bi se kterikrat osnovala kaka prava asekuracija zoper škodo, ki jo toča polju prizadeva. Vidi se iz takih večletnih popisov, kateri kraji so najbolj podverženi taki nadlogi, in so potem takem živi opomini kmetovavcom takih krajev, naj si zavarujejo svoje pridelke zoper to uimo.

Ozrimo se zdaj na preteklo leto in poglejmo, kako je bilo.

Perva toča je bila letos 28. malega travna ali aprila (na Dolenskem v okolici kostanjevskega kantona), druga en dan pozneje — 29. aprila — (spet na Dolenskem v okolici mokronoškega kantona). Potem je bil mir do 20. velikega travna ali majnika, ko je bila na Notranjskem v vipavski dolini. Mesca rožnika ali junija (14. in 21.) je bila v podberžkem kantonu in pa tudi v novomeškem, — 22. malega serpana ali julija na